

SGR Přírodní škola, o. p. s.

Sportem proti drogám
(Sport jako protidrogová prevence)

práci napsala: Barbora Ezrová
práci vedl: Vojtěch Vykouk
4. 10. 2009

Úvod

V dnešní době je velmi častý styk mladistvých s drogami a návykovými látkami. Drogy představují pro Českou republiku velké riziko. Hodně mladistvých, kteří nedovršili ani patnácti let, již mají nějakou zkušenost s návykovými látkami. Mnoho z nich kouří, pije alkohol nebo užívají i zakázané látky jako např. marihuanu, hašiš atd. Užívání lehkých drog je v dnešní době moderní záležitostí, kterou se mladiství lidé baví, když se snaží zaplnit svůj volný čas. Lidé, kteří ještě ve svých čtrnácti letech nezkusili kouřit cigarety, jsou odsuzováni okolními vrstevníky a jsou považováni za zaostalé a až příliš příkladné.

Populaci České republiky v rozmezí 13 až 14 let jsem rozdělila na více skupin. Tato práce se zaměřuje na tři odlišné druhy respondentů. Tito respondenti se neliší jen trávením volného času a jinými zájmy, ale také zkušeností s návykovými látkami, které souvisejí se zájmy a volnočasovou aktivitou.

První skupina si našla svojí zábavu a svůj volný čas tráví v nějakém zájmovém kroužku nebo v nějakém sportovním oddíle. Svému zájmu se však musí plně věnovat a zaplňovat většinu jejich volného času a také je většinou baví.

Jestliže respondent jeho zájem nebaví nebo ho nenaplnuje a tráví s ním málo času, patří do druhé skupiny. Je to skupina, ve které sice děti svůj čas tráví nějakou sportovní aktivitou, ale nenaplnuje je nebo není profesionálně zaměřena. Tato část populace nemá tak veliký zájem o to se zlepšovat a nevěnují tomu tolik času. Většinou to jsou kluci fotbalisté nebo dívky, které se věnují tanci. Trénink mají maximálně dvakrát týdně a zbytek času tráví venku s partou a mají mnohem více volného času. Tuto skupinu jsem nazvala pasivní sportovci.

Třetí skupinou jsou děti, které svůj volný čas tráví venku nebo u počítače a proto mají mnoho volného času.

Výsledky všech skupin se také liší podle toho, jestli jde o mužské nebo ženské pohlaví.

Právě rozdíly ve zkušenostech s návykovými látkami jsem se snažila definovat touto prací. Téma praktické maturity je zaměřeno na problematiku drogové závislosti u dnešní mládeže v závislosti na sportovní aktivitě.

Cíle

Cílem této práce bylo prokázat, že sportující mládež má menší možnost a časový prostor pro bližší kontakt s mládeží závislou na návykových látkách. A to jak z důvodu odlišnosti zájmů mezi sportující částí populace, tak z důvodu zaměstnání sportem po většinu volného času.

Hypotéza – sport funguje jako protidrogové prevence

Dítě, které sportuje je časově vytižené a sport je odvádí od drog a návykových látek, a proto bude mít menší nebo alespoň pozdější zkušenosti s drogami a návykovými látkami.

Protože sportující mládež nemá volný čas (veškerý svůj čas stráví na daném sportu), bude minimálně chodit ven, kde by se s danými návykovými látkami mohla setkat. Většinou se bude stýkat se sportovci, kteří návykovou látku na trénink nebo nějakou sportovní aktivitu nepřinesou. S nesportovci se tedy může stýkat jen ve škole, kde distribuce drog není tak častá jako venku na ulici nebo to není tak snadné. Jestliže chce být dítě v daném sportu dobré a něčeho dosáhnout, nebude už jen kvůli tomu užívat drogy anebo lehké návykové látky, protože by došlo ke snížení jeho formy a výkonnosti. Toho by si samozřejmě všimli trenéři anebo vedoucí oddílu, kteří se také snaží daný tým dovést k vyšším výkonům, a tedy také dále od drog a návykových látek. Trenér nebo vedoucí může poznat změnu výkonnosti u svěřeného sportovce. Standardem u sportovních oddílů také jsou pravidelné testy na požívání látek. V případě pozitivních testů by neměl problém jen daný sportovec, ale také trenér a celý oddíl nebo klub.

Nesportovci tráví svůj veškerý volný čas anebo většinu svého volného času venku s partou a s přáteli. Protože venku mohou dělat jen pár věcí pořád dokola, začnou se nudit a budou se snažit svůj volný čas nějak oživit a zpestřit zkoušením něčeho nového. Jednou někdo přinese z domova nebo od někoho cigaretu a zkusí jí v celé partě vykouřit. Většina si dá, protože nechtějí stát mimo partu a následně začnou kouřit častěji a ve větším množství. Jenže časem je to také přestane bavit a budou chtít okusit něco dalšího a proto se dohodnou, že by někdo mohl sehnat marihuanu nebo jí někdo náhodou přinese. Až jí seženou nebo se k ní nějak dostanou, ochutnají a zjistí, že je to krásný pocit. Je to zakázaná a zároveň omamující látka, po které určitě nezažijí v partě nudu. Tak začnou užívat marihuanu - ta je ovšem drahá, a tak když už na ní mají, tak si ještě více užijí, zkoušejí větší množství a různé kombinace. V hodně případech to tak skončí, protože je to finančně náročné, ale někdy se stává, že některé to začne bavit a chtějí zkusit další návykové látky a poté i tvrdší drogy, což naštěstí v takto nízkém věku není příliš časté. Sport by v celku měl sloužit i jako protidrogová prevence.

Metodika

Celý sociologický průzkum byl proveden metodou dotazníkového šetření.

Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření je velice efektivní metoda s nižšími náklady než rozhovor a umožňuje obsáhnout i větší počet jedinců i v případě, že respondenti jsou rozptýleni ve větší oblasti.

Dotazníkové šetření se rozděluje na tři hlavní fáze.

V první fázi musí být stanoveny cíle (vymezen problém) a stanovena hypotéza. Tato fáze se nazývá přípravná. Druhá fáze se nazývá realizační. V této fázi jsou sbírána data v terénu a zpracovávány výsledky. Třetí fáze, takzvaná závěrečná fáze, ve které je vytvořena celková analýza dat a sepsána závěrečná zpráva.

Způsoby dotazníkového šetření jsou rozděleny na dvě metody, a to na empirický (primární) výzkum a sekundární výzkum. V této práci byla použita empirická metoda. Empirický výzkum přináší nové, originální informace. Opírá se o pravidelný, či jednorázový sběr dat, jejich analýzu a interpretaci. Náklady a úsilí na empirický výzkum jsou značné. Je zapotřebí odpovědně zvažovat rozsah výzkumu a technický sběr dat. Empirický výzkum může mít kvalitativní nebo kvantitativní charakter. V této práci byl použit kvantitativní způsob výzkumu.

Kvantitativní výzkum

Jsou zkoumány skupiny lidí, ne jedinci. Z tohoto druhu výzkumu se získá omezený počet informací, ale zato od mnoha jedinců. Při této možnosti výzkumu je velice silná standardizace a snadná generalizace na populaci. Lze dělat formou dotazníků, což se stalo v této práci dominantním způsobem.

Dotazník

Použitý dotazník vycházel z Evropského modelového dotazníku (EMG), vydaného v roce 2000 Evropským monitorovaným centrem pro drogy a drogové závislosti (EMCDDA). Dotazník byl přizpůsoben potřebám tohoto výzkumu. Dotazník pokrýval následující oblasti.

- 1) Kouření v současnosti i minulosti
- 2) Alkohol, současnou konzumaci alkoholu, včetně frekvence užívání
- 3) Marihuana, informovanost, zkušenosti s užitím – celoživotní i současné užívání
- 4) Postoje k návykovým látkám

Dotazník byl rozdělen na dvě hlavní části:

V první části byly otázky, které se zabývají volnočasovou aktivitou. Jak mládež tráví svůj volný čas a kolik času tráví venku s ostatními dětmi (mládeží) nebo sportuje a tráví veškerý volný čas sportem nebo jinou zálibou. Pokud je to sportovec tak se v následujících otázkách dozvíme, jak mnoho se danému sportu věnuje a jak tráví svůj volný čas, ve kterém není sportovně nasazen. Podle této části byli respondenti rozděleni dle předem určených kritérií. Jednotlivé skupiny respondentů byly zvlášť vyhodnoceny. Byly použity otázky otevřené, což znamená, že respondenti měli na otázky odpovídat otevřeně bez uvedených možností.

Druhá mnohem rozsáhlejší část je rozdělena na další 4 podskupiny. Jsou to 3 skupiny zabývající se zkušenostmi mladistvých s kouřením, konzumací alkoholu a kouření marihuany. Každá část se zabývá jedním tématem. Nachází se tam jak otázky osobní, které se týkají vlastních zkušeností, tak i otázky postojoové. V těchto částech byly využity otázky uzavřené, což znamená, že respondent na odpověď na otázky vybírá z uvedených možností. Poslední čtvrtá podskupina se zabývá ostatními tzv. "tvrdými" drogami. Formulujeme ji jednou otázkou, ve které se ptáme na zkušenosti s méně dostupnými a proto méně častými drogami. Tato část se stala jen dodatkovou a dopředu se počítalo, že většina respondentů žádnou zkušenost mít nebude. Otázka byla položena polootevřenou formou, což znamená, že může vybrat již vytvořenou odpověď nebo uvést odpověď jinou.

Bylo celkem sestaveno 21 otázek a respondent musel vyplnit demografické znaky. Bylo šest otázek na volnočasovou aktivitu, dále 15 otázek týkajících se zkušeností s návykovými látkami, z toho 5 se zabývalo kouřením, 3 alkoholem, 6 na marihuanu a 1 ostatními drogami.

Celkem bylo vyplněno 233 dotazníků.

Postup práce

Po vytvoření dotazníku byli vybráni respondenti ze základních škol Prahy 8 a okolí. Dotazníky byly předkládány studentům 8. a 9. střídy. Celkem bylo navštíveno 5 škol a 4 sportovní kluby v průběhu měsíců června a září roku 2009. Podle získaných informací byla rozšířena některá kritéria. Respondenti byli rozděleni podle věku 13 a 14 let.

Následně byly všechny dotazníky vyhodnoceny.

Drogy

Drogy představují pro ČR značné riziko, které negativně ovlivňuje základní hodnoty jednotlivce, rodiny i celé společnosti.

Drogy se rozdělují do několika skupin. Jsou to drogy legální jako alkohol, tabák či organická rozpouštědla. Dále jsou tu drogy lékařské, což jsou analgetika, hypnotika, barbituráty a některé opiáty. Následně zakázané drogy, které jsou definovány úmluvou OSN a nařízením vlády. Výroba, distribuce, případně užívání těchto drog je kontrolováno řadou zákonných a regulačních opatření, které se liší v závislosti na typu látky. Zdravotní a sociální rizika u výše uvedených drog se také výrazně liší, ne vždy jsou však zohledněna mírou restriktivních a regulačních opatření.

Problém drog je veliký fenomén, který je potřeba řešit v kontextu systémových opatření týkajících se vnitřního pořádku a bezpečnosti státu, ochrany veřejného zdraví, zdravotní a sociální péče, sociální prevence a prevence kriminality, výchovy a vzdělání, podpory rodiny a řady dalších oblastí.

Co je droga?

Jsou všude kolem nás a staly se součástí našeho života. Posuzujeme je podle toho, zda jsou společností tolerovány (drogy legální) či nikoliv (drogy ilegální) a podle jisté míry rizika spojené s jejich užíváním. Tato hlediska nejsou totožná (např. tabák a zvláště alkohol jsou drogy velmi rizikové, přestože legální). Výskyt drogového problému nevyloučí výchova ani prevence, ale výrazně může snížit riziko. Jednoduše lze říci, že droga je přírodně nebo chemicky připravená (syntetická) látka, která:

- má vliv na vnitřní stav člověka a jeho prožívání vnější reality (tzv. psychotropní účinek)
- může vyvolat závislost

Některé látky mají také vliv na vědomí člověka, ale pokud je s tímto záměrem nepoužívá, nepovažujeme je za drogu.

Proč drogy v dnešní společnosti?

Moderní přetechnizovaná doba vedle výhod a vymožeností, které přinesla a přináší, má také své mínusy. Jejich kořeny jsou velmi hluboké, vzájemně spjaté. Proč tedy drogy v dnešní společnosti?

- 1) Zničila se prvotní stavba dnešního světa. Veškeré kultury se pomalu začaly rozpadat a mezi sebou kombinovat. Ztratily svůj základní a prvotní význam. Zmizelo mnoho rituálů, mýtů, tradic atd. Člověk přichází o smysl života a je jakoby vykořeňován. Vznikne pocit ztracenosti a odcizenosti a tyto pocity dokáže na nějaký čas droga přehlušit.
- 2) Nedostává se kontrola, zázemí, dodání pocitu někam patřit, tlak osobního a blízkého okolí a ochrana. Když už vzniká nějaký tlak, tak vyvolává spíše opak a to ten, že člověk dostává na drogu chuť, než aby ji odpudil.
- 3) Postupně jsou stírána nebo i ničena prostředí, která nám dávají určitou jistotu. A tuto jistotu nám může droga na nějaký krátký čas dát.
- 4) Člověk v chaotickém světě vždy nemusí najít místo, kde by se mohl uchytit nebo místo, kam by mohl zapadnout a od tohoto místa se odrazit nebo se ho zachytit. Tato situace může člověku přivést strach a úzkost, což droga dokáže přemoci.
- 5) Člověk při užívání drogy dokáže najít nový pohled na svět. Má možnost zachytit svět z jiného úhlu. Jenže takový způsob poznání světa je zakázaný, čímž se stanou drogy ještě vábnější a přitažlivější.

Hlavní trendy v ČR

Od roku 1989 je registrován plynulý nárůst nezákonné výroby, pašování a i užívání ilegálních drog a také obchodování s nimi. Důvodů proč tomu tak je, je mnoho:

- 1) otevření hranic
- 2) nárůst počtu přepravovaných osob a zboží přes hranici České republiky
- 3) celková liberalizace společnosti
- 4) oslabení vnější i vnitřní sociální kontroly
- 5) změna hodnotového systému, transformace ekonomiky

Nejčastěji užívanou ilegální látkou je konopí, hlavně marihuana. Nejčastěji užívanou základní problémovou drogou je pervitin. Od roku 1994 zřetelně narůstá počet uživatelů heroinu. Průměrný věk uživatelů je méně jak 22 let. Užívání a frekvence je nejvyšší ve velkých městech (Praha, Brno, Ostrava, Ústí nad Labem). Muži drogy užívají dvakrát častěji než ženy.

V České republice rychle a výrazně narůstá nabídka a dostupnost drog. V okruhu obchodu s ilegálními látkami je známý projev mezinárodního a organizovaného prvků.

Trendy vývoje na drogové scéně

- 1) Mládež zkouší drogy čím dál dříve. Už není ani výjimkou, že 12-ti letí užívají heroin. Čím je organismus nezralejší, tím snadněji se poškozuje, tím je rychlejší závislost a větší následky na psychickém vývoji jednotlivce.
- 2) Mladší přistupují k drogám s lehkou hlavou, bez znalosti rizik a následků. Je to způsobené nedostatečnou nebo selhávající primární prevencí.
- 3) Stále ještě roste poptávka
- 4) Přestala se dodržovat nepsaná pravidla, která dříve dealeři dodržovali. Např.: *Mladším 15-ti let se neprodává a ani nedává – chrání se. Marihuanu si každý vypěstuje sám, neprodává se, ale jen dává a to jen přátelům.* Dneska se mladistvých naopak využívá jako dealerů a tím se většinou dostanou i k vlastnímu užívání. Marihuana se běžně prodává a někdy je k ní nabízena i tvrdší droga.
- 5) Nedbá se na čistotu drog. Je stále horší a klesá až na 20%. Často se jako náhražka využívá mouka, cukr, kakao, hlína atd.

Protidrogová prevence

Žijeme v tzv. postmoderní době. Téměř vše se stalo relativní. Hodnoty, které byly po staletí absolutní, které se neměnily a člověk se na ně mohl spolehnout, měl v nich svou jistotu, se staly relativními, platícími jen někde, někdy, pro někoho, za určitých podmínek. Každý má právo na svou pravdu (ovšem je-li silnější, vnucuje ji slabším, má-li moc, nařizuje jiným). V rámci svobody se dosud platné hranice mohou překračovat, posouvat, všelijak relativizovat i úplně rušit. Problém je ale v tom, že člověk ke svému plnohodnotnému životu potřebuje určitý řád, cítí se bezpečně v nějaké dané struktuře, svoboda bez hranic se mu tak stává chaosem, pastí, paradoxně jej zotročuje, vyvolává v něm strach, úzkost, které se nutně musí zbavit. Droga tento existencionální strach na nějaký čas iluzorně přehluší, aby ho později zněkolikanásobila.

Drogová prevence (vlastně prevence negativních společenských jevů vůbec) spočívá v znovuoobjevení a přijetí oněch absolutních hranic a zákonitostí, kde je člověk absolutně svobodný, protože absolutně bezpečný.

Primární drogová prevence

V primární drogové prevenci jde zejména o to, aby se co nejvíce snížila poptávka po drogách, aby drogy nebyly vyhledávány a konzumovány a aby vůbec nebyl důvod je vyhledávat a konzumovat. Snaha ovlivnit chování jedince pomocí změny norem a hodnot společenství, ve kterém žije (populace jako celek, rodina, školní kolektiv) a které do jeho života přináší určitá rizika, a tak je odstranit nebo alespoň oslabit, aby v jejich důsledku nemohl drogový problém vzniknout, a to ani na bázi experimentu. Primární prevence, aby byla efektivní, nemůže být disciplínou jednoho oboru (např. medicíny), ale naopak je zde platforma pro širokou spolupráci odborníků z nejrůznějších společenských oborů.

V primární drogové prevenci se jedná víceméně o plošné působení na dosud nezasazenou populaci. Patří sem vše od informací v rámci vyučování přes přípravu na rodičovství, vytváření nabídky alternativních, společensky přijatelných aktivit až po ovlivňování názorů a postojů jedince i veřejnosti a podporu zdravého životního stylu. Existuje řada programů a metodik, které ve větší či menší míře obsahují a respektují uvedené obecné zásady. Působí zde i mnoho občanských sdružení, která přicházejí s konkrétními návrhy a projekty. Koordinaci všech aktivit v dané lokalitě mají na starosti protidrogoví koordinátoři. To nejpodstatnější i v primární drogové prevenci však vždy bude záviset na jedinci samotném a konkrétním citlivém přístupu k němu.

Sekundární drogová prevence

Sekundární prevence je vlastně vyhledání problému, který již vznikl a jeho léčba. Tedy jak pomoci těm, kteří již pravidelněji nebo pravidelně drogy berou a najít cestu zpět do života bez drog.

Pro uživatele drog je utvářen určitý systém odborné pomoci, kde jeho jednotlivé složky nabízí odlišné služby.

Terciární drogová prevence

V této prevenci jde v podstatě o jakési co možná největší zmírnění důsledků, které užívání drog způsobuje. V programu zvaném *harm reduction* se počítá s tím, že tu jsou lidé, kteří své brání drog dosud nevidí anebo nechtějí vidět jako problém a tudíž ani necítí potřebu se léčit.

V rámci tohoto programu se např. provádí výměna použitých jehel a stříkaček za nové. Pouhá nabídka čistých jehel a stříkaček avšak nestačí. Je nutný určitý tlak a neustálé opakování a vysvětlování, aby daní jedinci nové stříkačky a jehly opravdu používali.

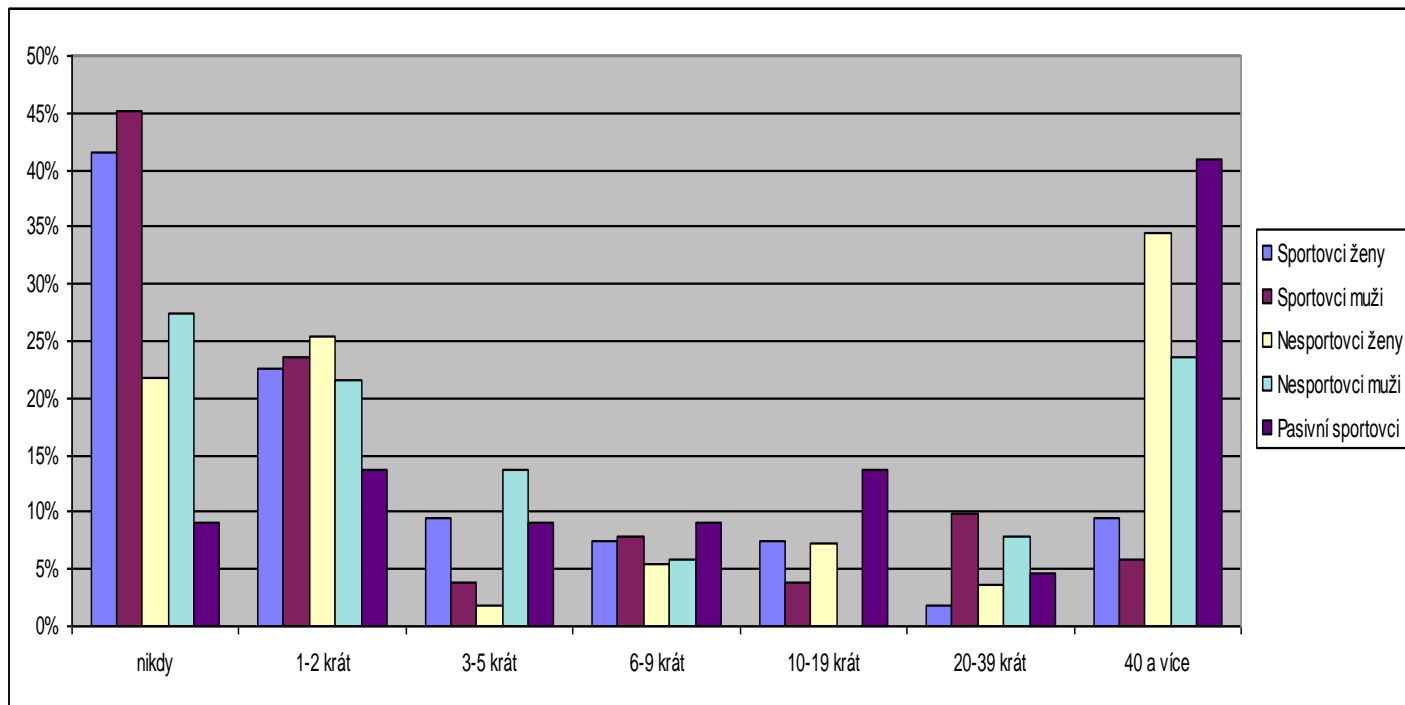
Ve větších městech existují týmy pracovníků (tzv. street workers), kteří chodí na místa, kde se narkomani scházejí a kromě výměny jehel a stříkaček, vysvětlování a rozdávání tištěných letáčků s jednoduchými informacemi navazují kontakt a zvou do středisek. Nežádka jsou to první kroky narkomana k jeho léčbě.¹

¹ celá kapitola Drogy je převzata z: superstudent.cz/materialy/preventivni-programy-protidrogove-cinnosti (prevence)

Kouření - výsledky

Grafy odpovídající na otázky, které se týkaly kouření.

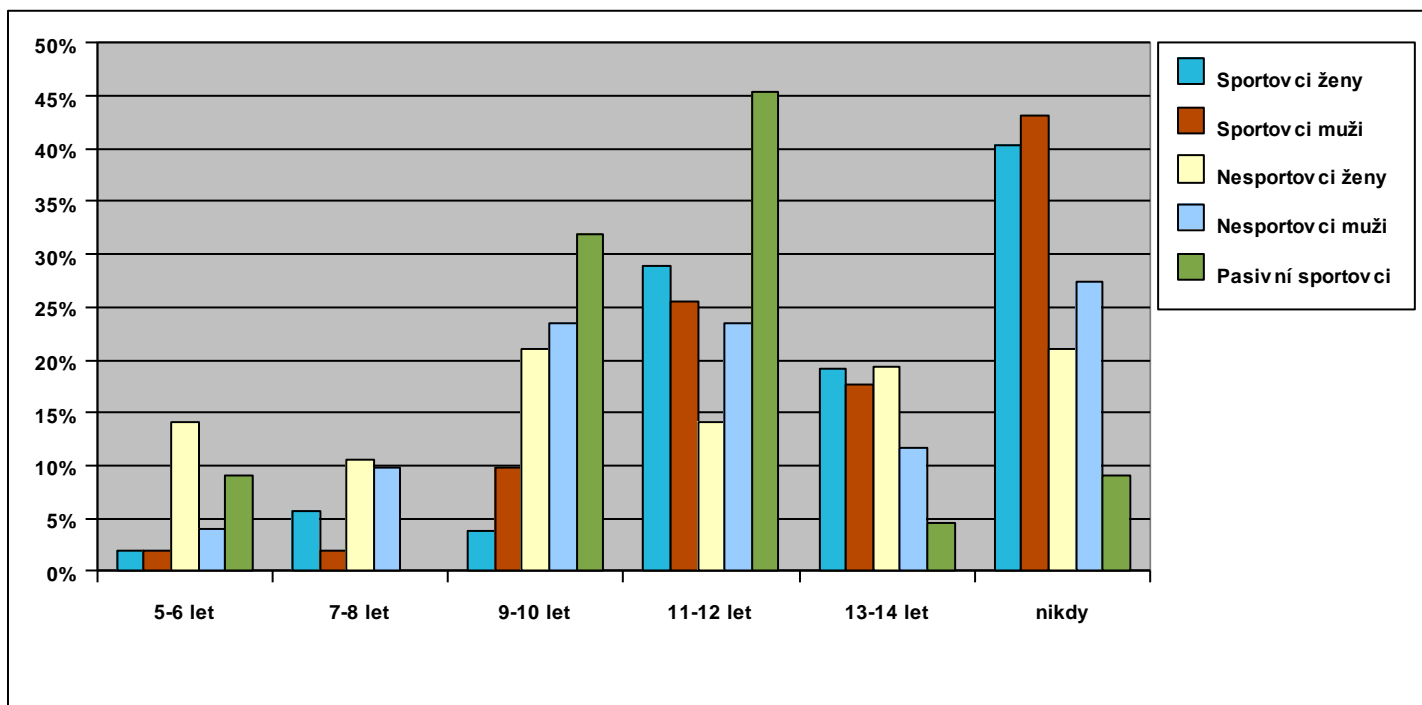
Otázka číslo 1: Kolikrát jsi v životě kouřil/a?

Výsledkem otázky číslo 1:

Nejméně kouří sportovci muži a poté sportovci ženy. Nejvíce kouří pasivní sportovci a nesportovci ženy.

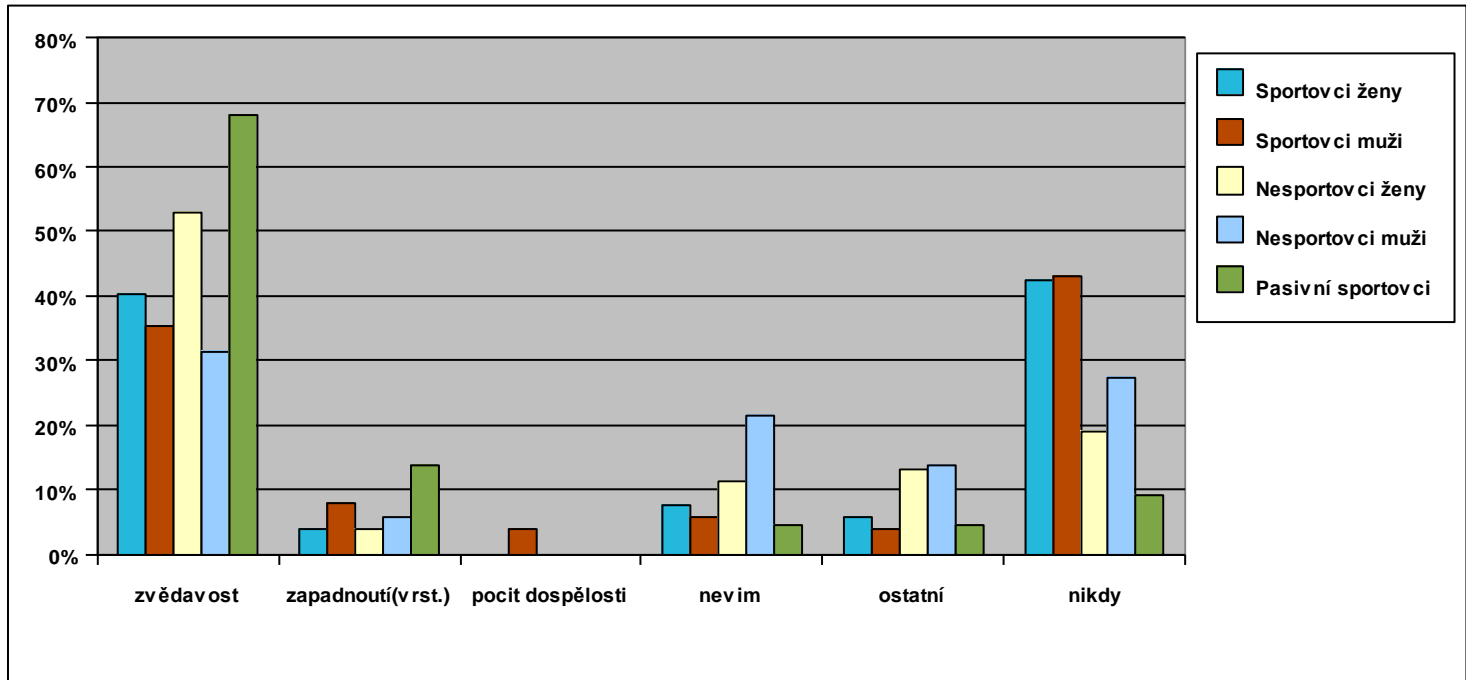
Otázka číslo 2: V kolika letech jsi poprvé zkoušel/a kouřit?

Výsledek otázky číslo 2:

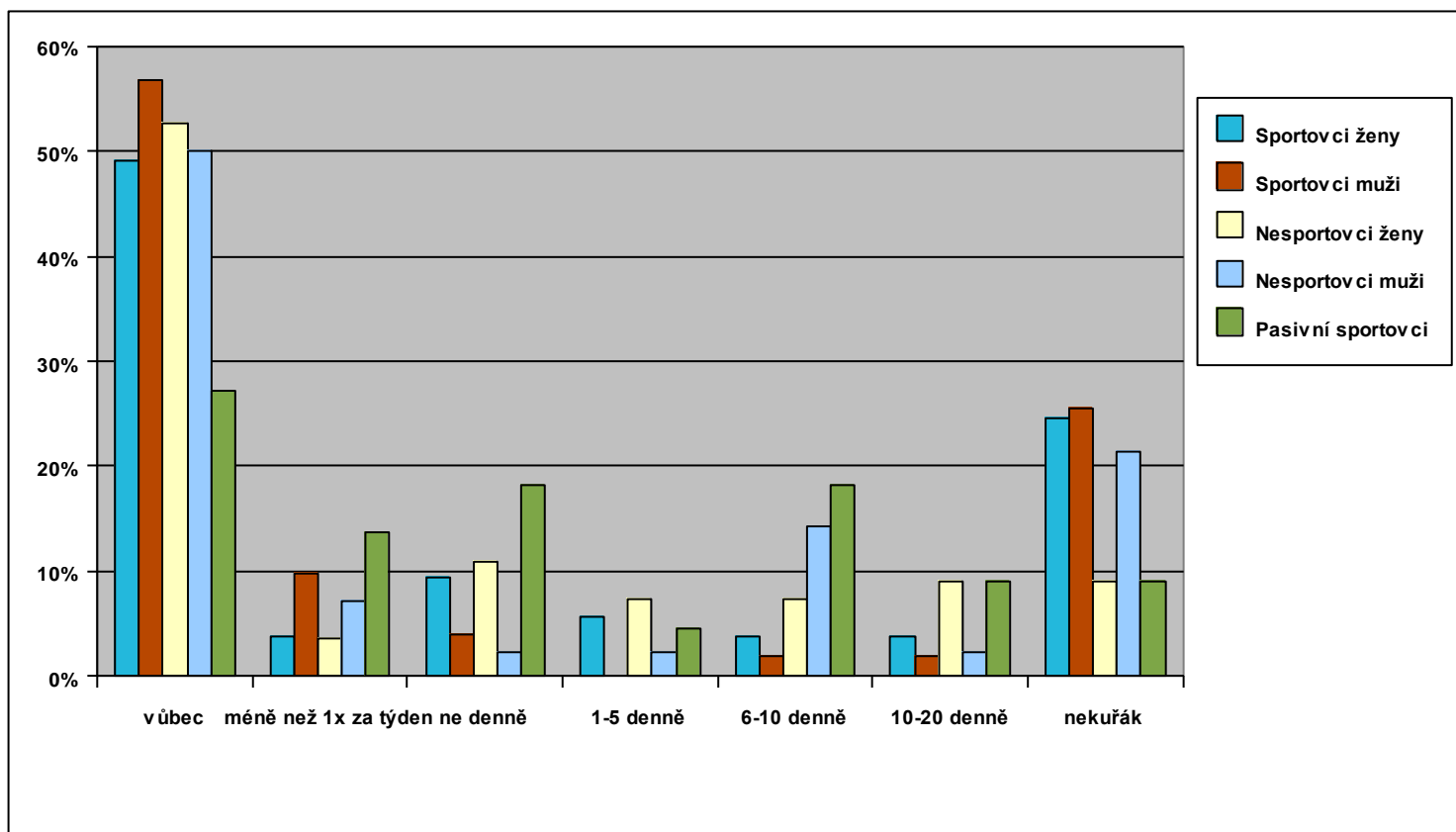
Nejdříve mládež začíná kouřit ve věku 11-12 let, ale to se netýká nespportovních žen, ty začínají nejčastěji kouřit ve svých 9-10 letech.

Otázka číslo 3: Z jakého důvodu jsi zkoušel/a kouřit?

Výsledek otázky číslo 3:
Nejčastěji mládež zkouší kouřit ze zvědavosti.

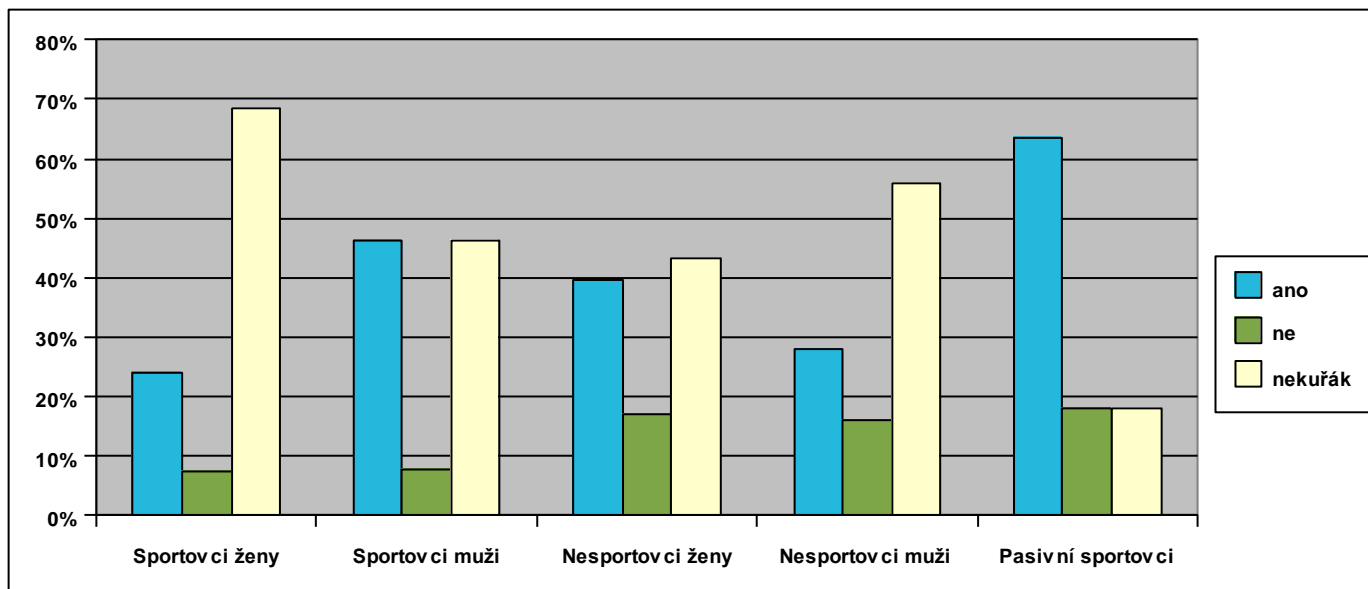
Otázka číslo 4: Jak mnoho jsi kouřil/a za posledních 30 dní?

Výsledek otázky číslo 4:

Mnoho mládeže aktivně nekouří. Nejčastěji kouří pasivní sportovci a nesportovkyně ženy, ale jen 20-30 cigaret denně. 6-10 cigaret denně vykouří hlavně pasivní sportovci a nesportovci muži.

Otázka číslo 5: Chtěla bys s kouřením přestat?

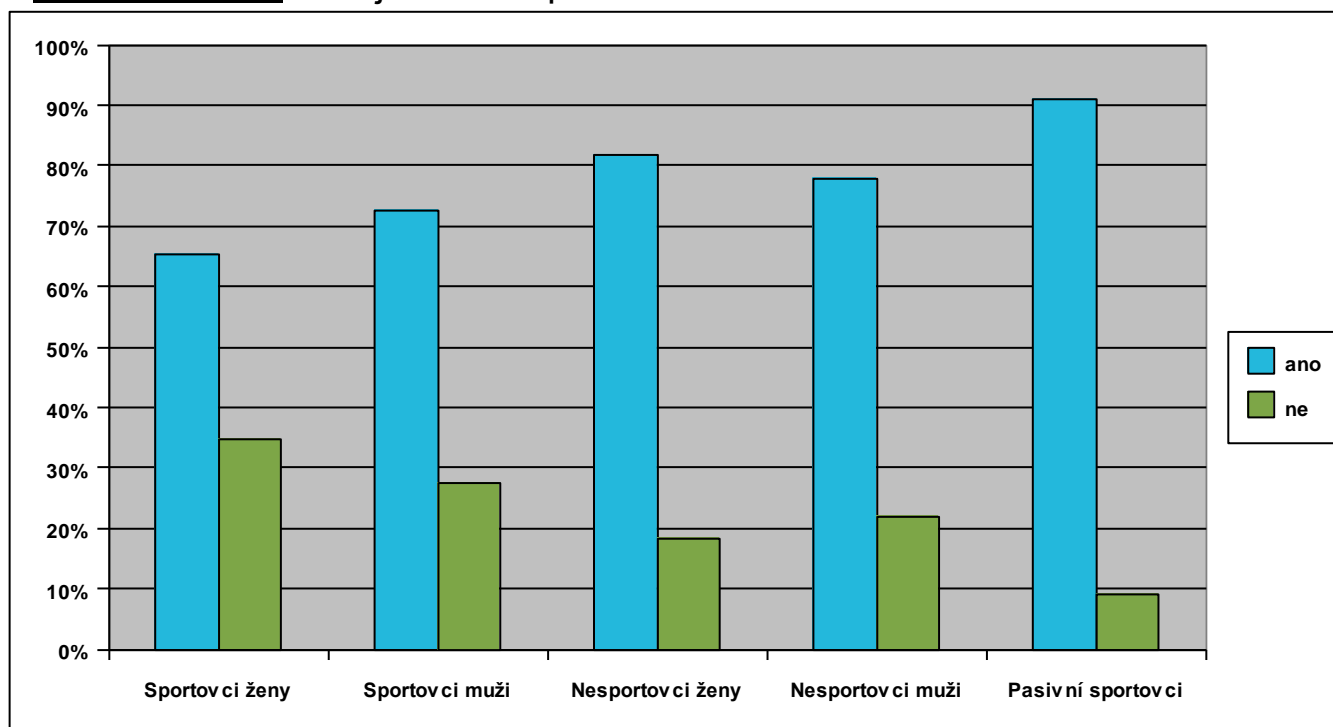
Výsledek otázky číslo 5:

Většina mládeže jsou nekuřáci, ale když jsou kuřáci, tak většinou s kouřením chtějí přestat.

Alkohol – výsledky

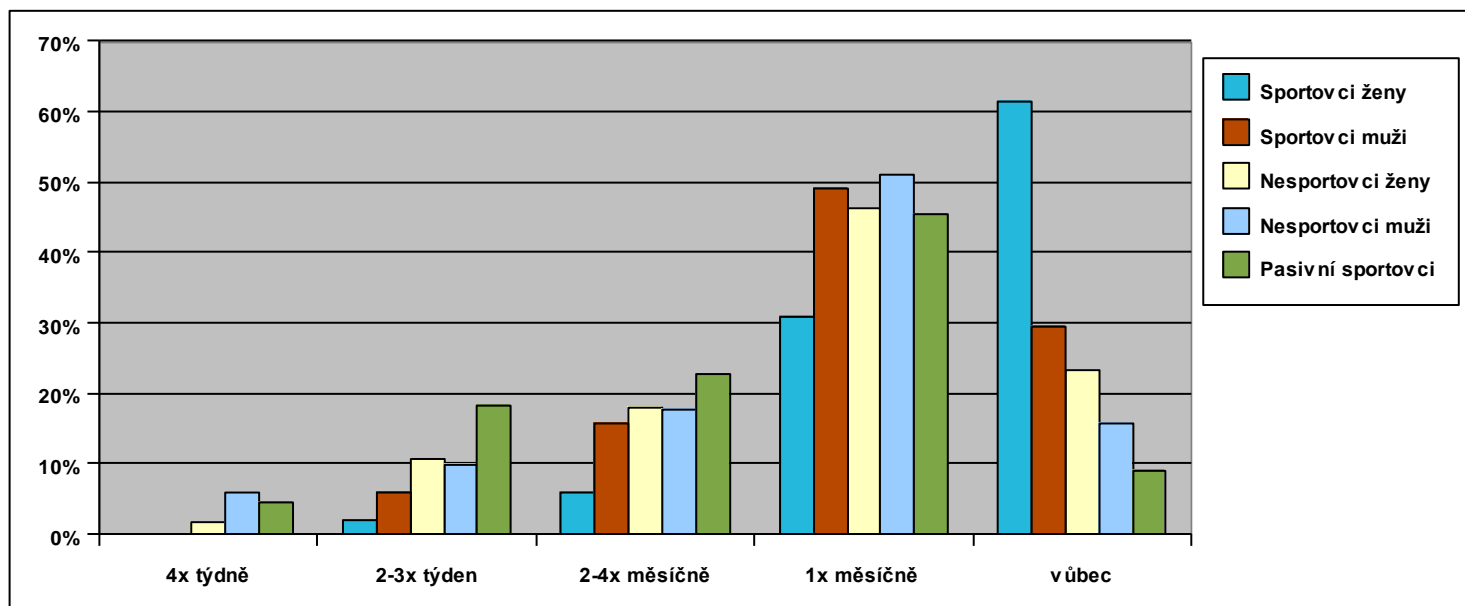
Grafy odpovídající na otázky, které se týkaly konzumace alkoholu.

Otázka číslo 1: Pil/a jsi během posledních 12 měsíců alkohol?

Většina mládeže alkohol během 12 měsíců konzumovala. Nejvíce pasivní sportovci a nejméně sportovci ženy.

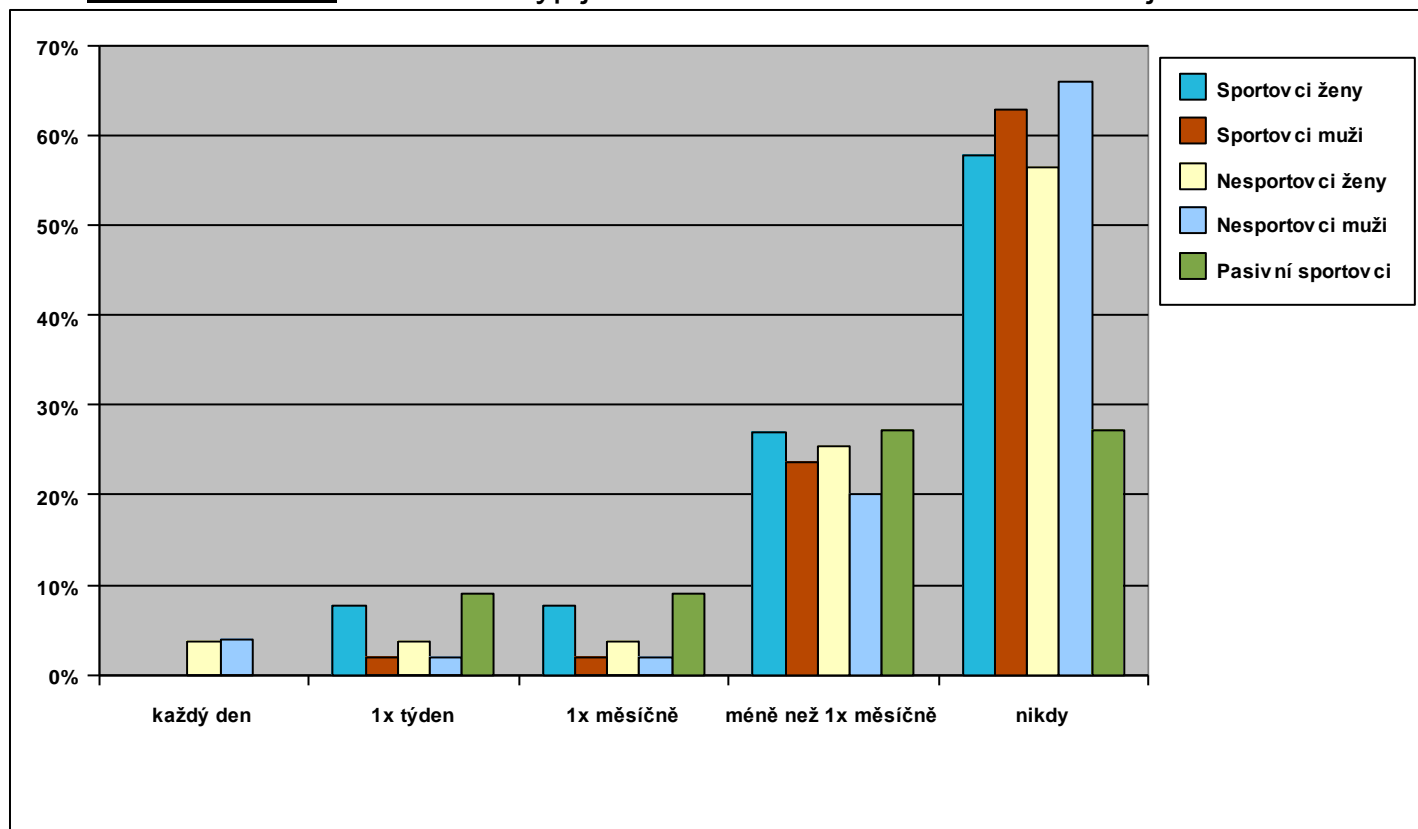
Otázka číslo 2: Jak často piješ alkohol?

Výsledek otázky číslo 2:

Nejčastěji pijí alkohol nesportovci muži a pasivní sportovci. Nejméně pijí alkohol sportující ženy.

Otázka číslo 3: Jak často vypiješ šest a více sklenic alkoholu najednou?

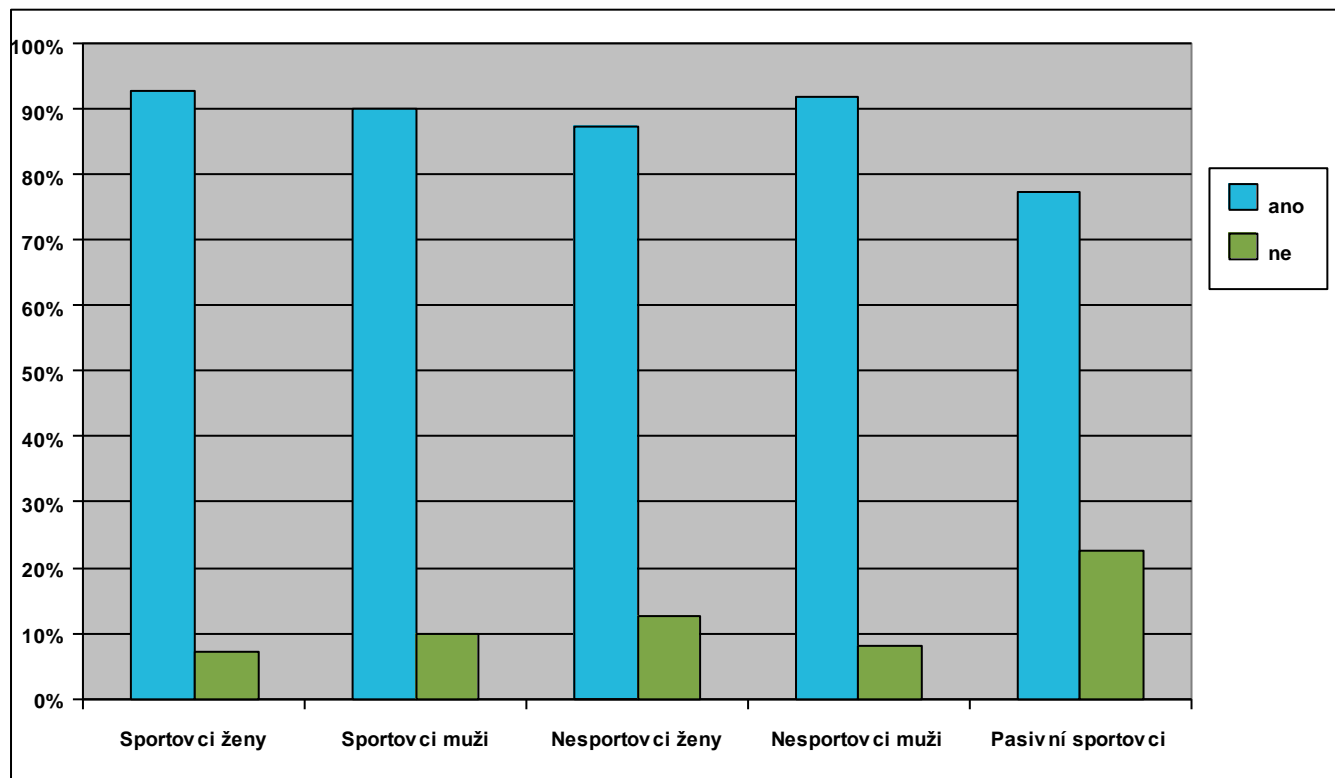
Výsledek otázky číslo 3:

Nejčastěji alkohol ve velkém množství pijí nesportující ženy i muži, ale nejméně alkohol pijí též nesportovci muži a poté sportovci muži.

Marihuana – výsledky

Grafy odpovídající na otázky, které se týkaly kouření marihuany.

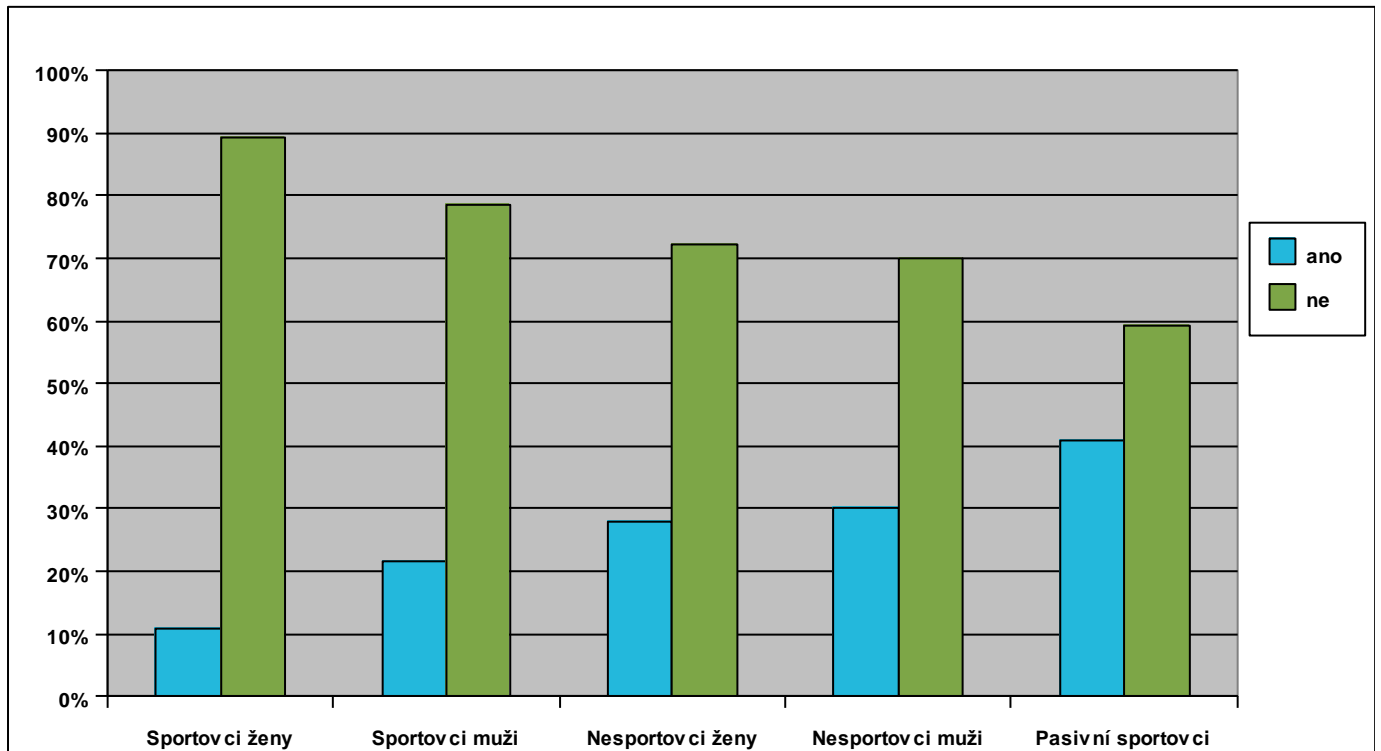
Otázka číslo 1: Znáš účinky a co je marihuana?

Výsledek otázky číslo 1:

Většina mládeže zná účinky a co je marihuana.

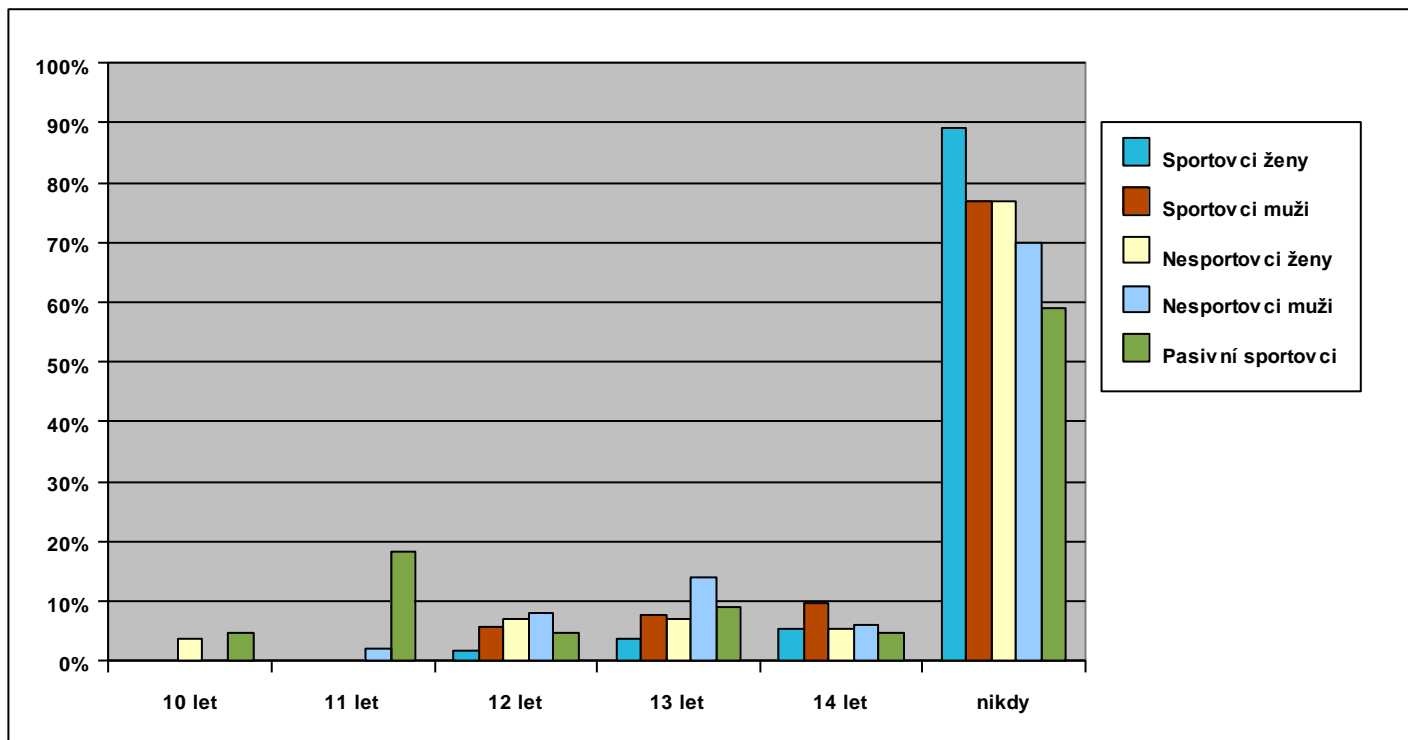
Otázka číslo 2: Kouřil/a jsi někdy marihuanu?

Výsledek otázky číslo 2:

Nejméně marihuanu kouří sportovci ženy a nejvíce marihuanu kouří pasivní sportovci.

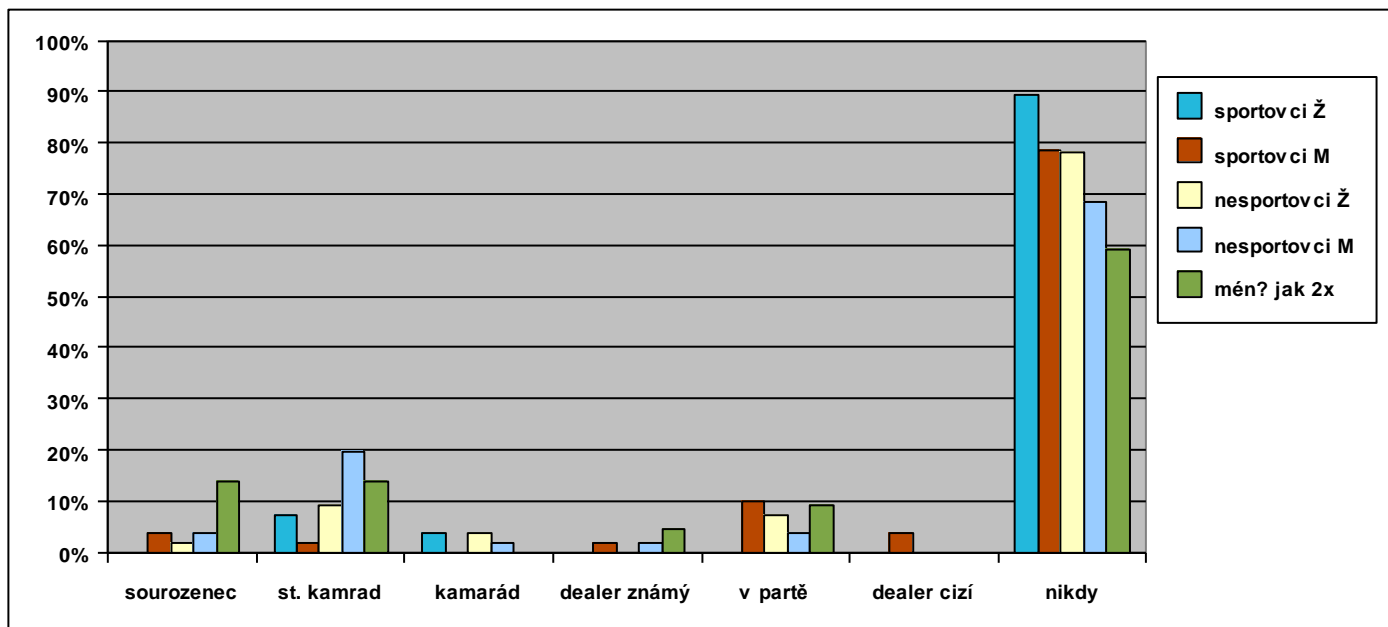
Otázka číslo 3: V kolika letech jsi poprvé zkoušel/a marihuanu?

Výsledek otázky číslo 3:

Nejdříve zkoušejí marihuanu nesportovci ženy a pasivní sportovci ve věku 10 let. Pasivní sportovci začínají kouřit marihuanu v 11 letech. Nejčastěji mládež zkouší poprvé marihuanu ve 13 letech.

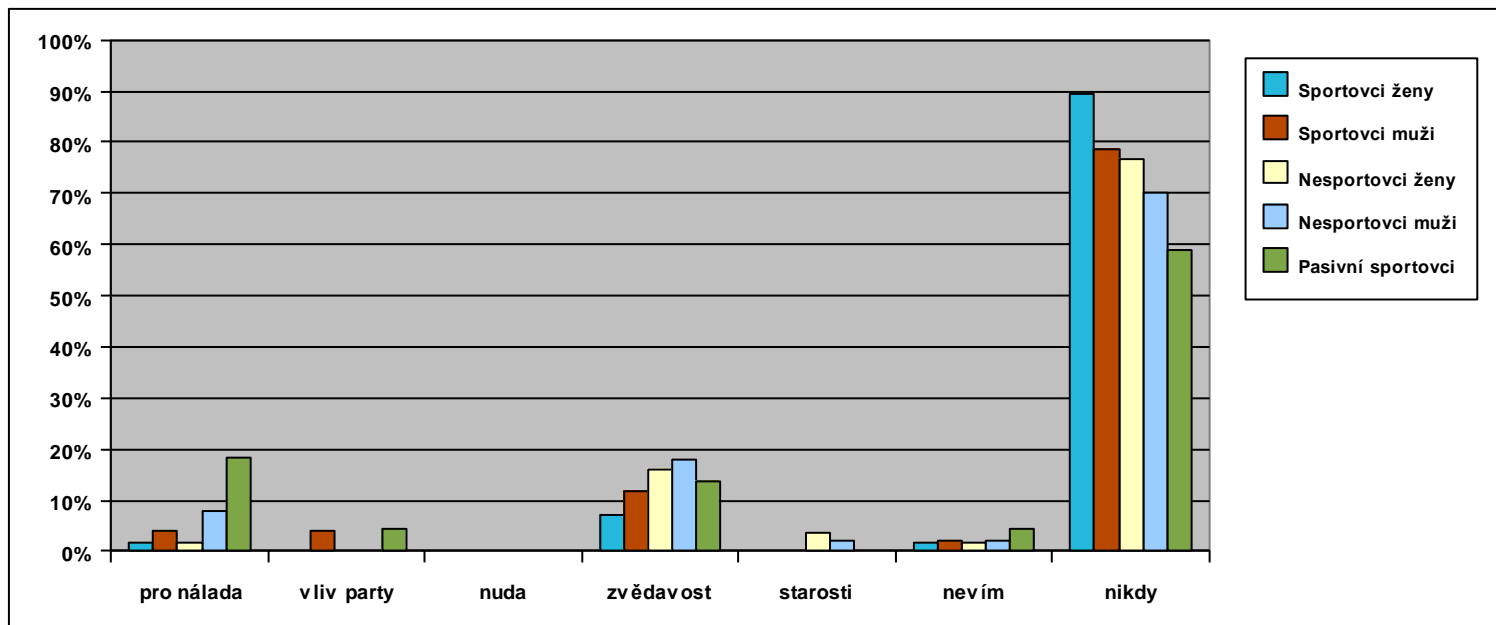
Otázka číslo 4: Kde jsi poprvé sehnal/a marihuanu?

Výsledek otázky číslo 4:

Nejčastěji se mládež k marihuaně dostane přes staršího kamaráda a v partě lidí.

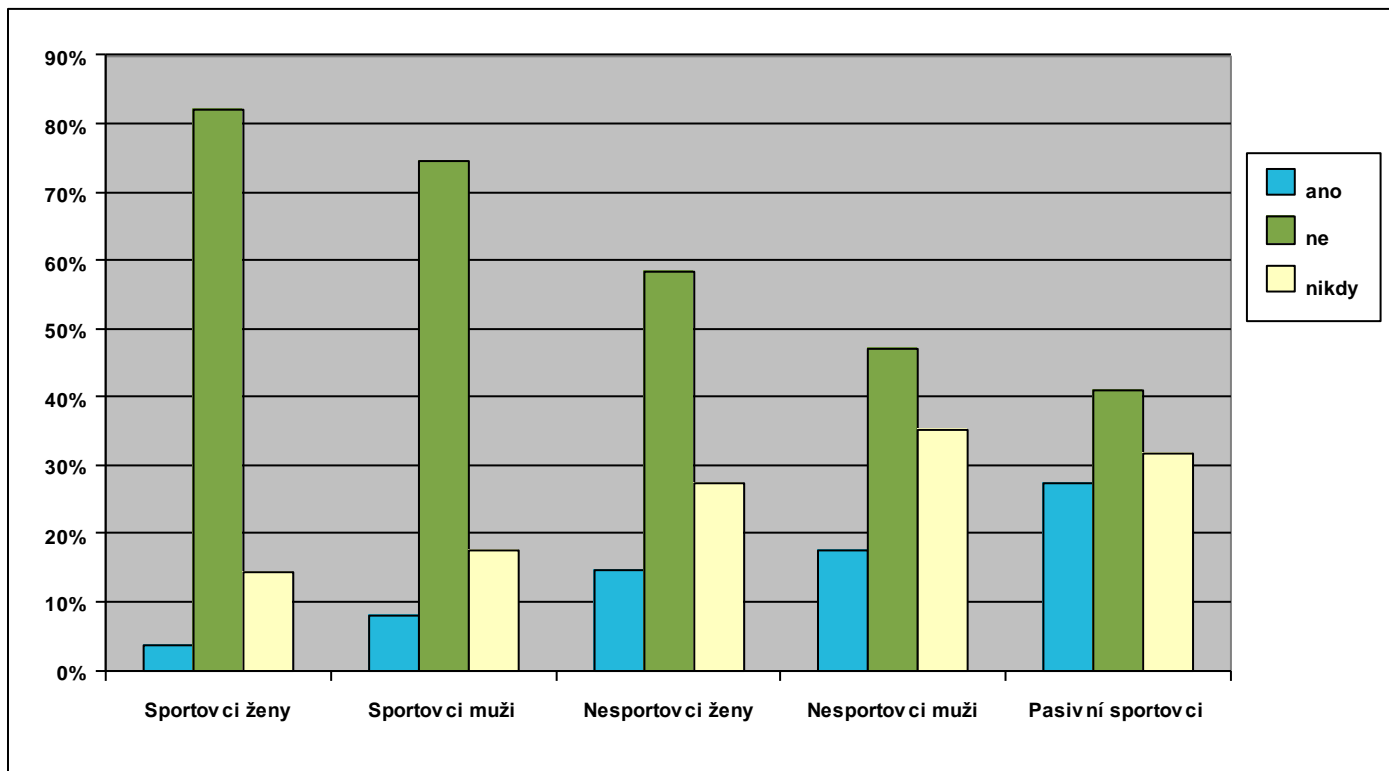
Otázka číslo 5: Z jakého důvodu jsi poprvé zkusil/a marihuanu?

Výsledek otázky číslo 5:

Všechny skupiny až na pasivní sportovce zkoušejí marihuanu ze zvědavosti. Pasivní sportovci nejčastěji poprvé zkusí marihuanu, aby se dostali do dobré nálady.

Otázka číslo 6: Kouřil/a jsi marihuanu za posledních 6 měsíců?

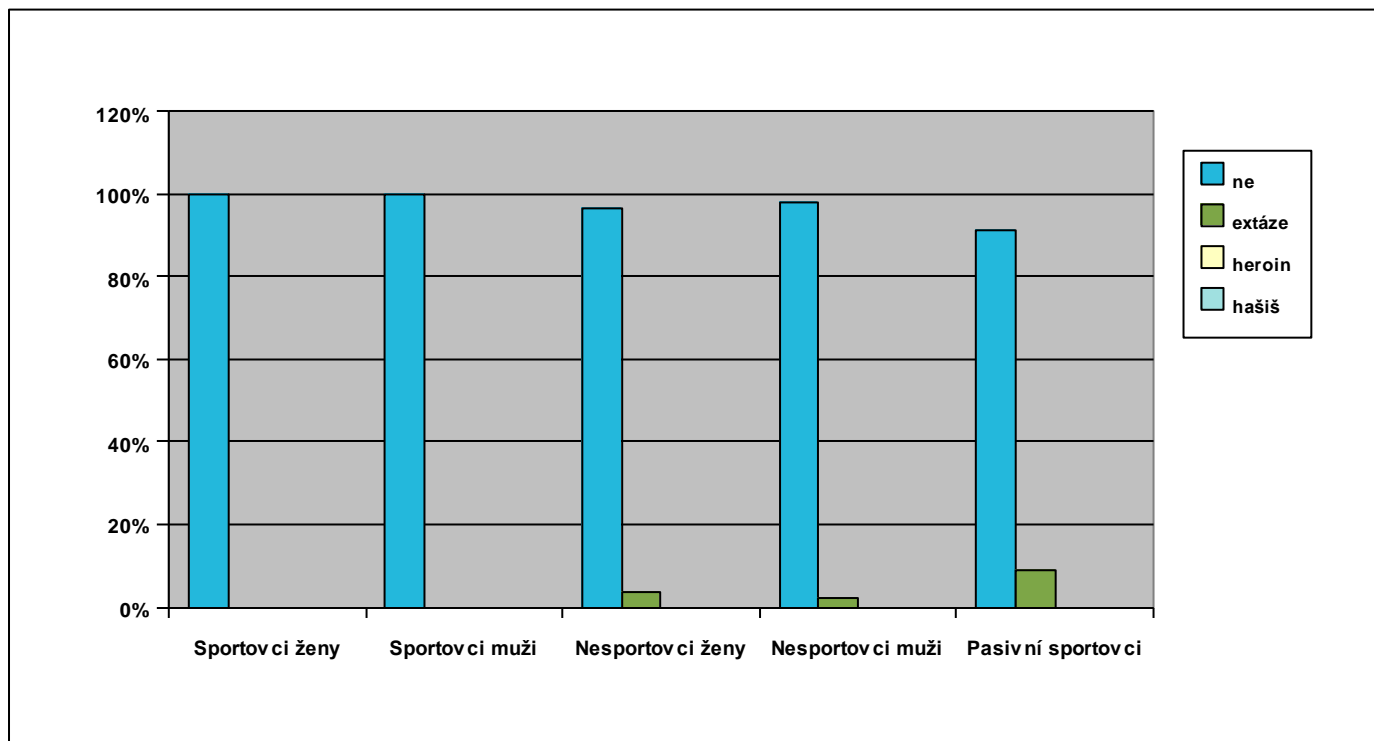
Výsledek otázky číslo 6:

Za posledních 6 měsíců nejčastěji marihuanu kouřili pasivní sportovci a nesportovní muži. Nejméně často marihuanu kouřili sportovní ženy.

Ostatní – výsledky

Grafy odpovídající na otázky, které se týkaly tvrdších drog.

Otázka číslo 1: Zkoušel/a jsi někdy extázi, hašiš heroin atd.? (můžete uvést i jiné návykové látky)

Výsledek otázky číslo 1:

Nejčastější tvrdší drogou u mládeže je extáze. Nejčastěji zkusili extázi pasivní sportovci a poté nespportovní ženy.

Závěr

Na základě výše zkoumaného průzkumu je možno konstatovat, že byla potvrzena hlavní hypotéza. Je zřejmé, že sportovní aktivity na plnohodnotné úrovni je možno považovat za vysoce účinnou protidrogovou prevenci.

Sportovci mají mnohem menší zkušenosti s návykovými látkami. Největší zkušenosti s návykovými látkami mají pasivní sportovci, kteří v některých případech zkoušejí i tvrdší drogy. Ženy nesporkovkyně nejčastěji pravidelně kouří, ale méně pijí alkohol. S marihuanou mají největší zkušenost pasivní sportovci.

Celkem bylo vytvořeno 233 dotazníků. Bylo navštíveno 5 škol a 5 sportovních klubů.

Bylo zjištěno, že největší zkušenosti s návykovými látkami mají pasivní sportovci. Tato skupina nebyla nejvíce předvídaná, ale patřila mezi největší favority.

Zdroje

Drogy : preventivni programy protidrogove cinnosti. *Preventivni programy protidrogove cinnosti* [online]. 2007 [cit. 2009-09-10]. Dostupný z WWW: <superstudent.cz>.

Evropský modelový dotazník (EMQ)

Poděkování

- Tomášovi Kopřivovi za pomoc při vybírání tématu a následnou spolupráci
- Milošovi Pivoňkovi za pomoc při vybírání tématu a následnou spolupráci
- Vojtěchu Vykoukovi za odbornou spolupráci
- ředitelům a ředitelkám za poskytnutí respondentů a prostory pro děláni dotazníkového šetření
- trenérům za poskytnutí respondentů a prostory pro děláni dotazníkového šetření

Přílohy

Dotazník

Ahoj, jmenuji se Barbora Ezrová a dělám praktickou maturitu na téma sportem proti drogám. Tímto dotazníkem bych potřebovala zjistit jisté informace o mládeži a jejích zkušenostech s návykovými látkami, proto vás žádám, abyste odpovídali pravdivě. Nebojte, učitelé ani trenéři se nic nedoví. Dotazník je anonymní. Na otázky odpovídejte stručně a jasně, anebo vyberte jednu z uvedených odpovědí. Nezapomeňte prosím uvést základní informace vpravo nahoře (hlavičku).

Děkuji.

Věk:

Jsem: žena muž

Sportovec: ano ne

A. SPORT

1) Jsi oficiální sportovec? (pokud ne, přejdi rovnou na otázku č. 5)

2) Jak dlouho sportuješ? (uved' počet let)

3) Co za sport děláš?

4) Kolikrát týdně trénuješ?

5) Jak trávíš svůj volný čas?

6) Jaké jsou tvoje záliby?

B. OTÁZKY OSOBNÍ

Kouření

1) Kolikrát jsi v životě kouřil/a?

- a) nikdy
- b) 1-2 krát
- c) 3-5 krát
- d) 6-9 krát

- e) 10-19 krát
- f) 20-39 krát
- g) 40 a víc krát

2) V kolika letech jsi poprvé kouřil/a?

- a) 5-6 let
- b) 7-8 let
- c) 9-10 let
- d) 11-12 let
- e) 13-14 let
- f) 15 let

3) Z jakého důvodu jsi zkoušel/a kouřit?

- a) zvědavost
- b) snaha zapadnout mezi vrstevníky (kamarády)
- c) snaha vypadat dospěle
- d) nevím
- e) ostatní (sázka, z legrace, problémy v životě)

4) Jak hodně jsi kouřil/a za posledních 30 dní?

- a) vůbec jsem nekouřil/a
- b) méně než 1 cigaretu za týden
- c) kouřil/a, ale ne denně
- d) 1-5 cigaret denně
- e) 6-10 cigaret denně
- f) 11-20 cigaret denně

5) Chtěl/a bys s kouřením přestat?

- a) ano
- b) ne

Alkohol

1) Pil/a jsi během posledních 12 měsíců alkohol?

- a) ano
- b) ne

2) Jak často piješ alkohol?

- a) 4x týdně nebo častěji
- b) 2-3x týdně
- c) 2-4x za měsíc
- d) jednou za měsíc nebo méně často
- e) vůbec nepiji alkohol

3) Jak často vypiješ šest a více sklenic alkoholu najednou?

- c) každý den nebo téměř každý den

- d) jednou za týden
- e) jednou za měsíc
- f) méně často než jednou za měsíc
- g) nikdy

Marihuana

- 1) Znáš účinky a víš, co je marihuana?
 - a) ano
 - b) ne

- 2) Kouřil/a jsi někdy marihuanu?
 - a) ano
 - b) ne

- 3) V kolika letech jsi poprvé zkoušel/a marihuanu?
 - a) 10 let
 - b) 11 let
 - c) 12 let
 - d) 13 let
 - e) 14 let
 - f) 15 let

- 4) Kde jsi poprvé sehnal/a marihuanu?
 - a) od staršího sourozence
 - b) od staršího kamaráda/ky
 - c) od stejně starého, anebo mladšího kamaráda/ky
 - d) od někoho, o kom jsem slyšel/a, ale neznala osobně
 - e) bral/a jsem ve skupině přátel
 - f) koupil/a od cizího člověka

- 5) Z jakého důvodu jsi poprvé zkusil/a marihuanu?
 - a) chtěl/a jsem se dostat do nálady
 - b) nechtěl/a jsem stát mimo partu
 - c) neměl/a jsem co dělat
 - d) byl/a jsem zvědavá
 - e) chtěl/a jsem zapomenout na starosti
 - f) nevzpomínám si

- 6) Kouřil/a jsi marihuanu za posledních 6 měsíců?
 - a) ano
 - b) ne

Ostatní

- 1) Zkoušel/a jsi někdy extázi, hašiš, heroin atd? (můžete uvést i jiné návykové látky)
 - a) ne
 - b) ano, extázi

- c) ano, heroin
- d) ano, hašiš